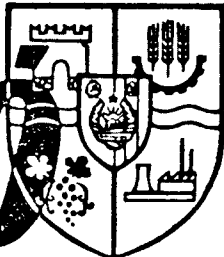




VILAG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!



VÖRÖS LOBOGO

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXIX.
évfolyam
8946. szám
8 oldal 30 banl
Péntek
1973.
december 28.

Az RKP KB Végrehajtó Bizottságának ülése

1973. december 27-én Nicolae Ceaușescu elvtársnak, a Román Kommunista Párt főtitkárnak elnöklétével ülést tartott az RKP Központi Bizottságának Végrehajtó Bizottsága.

A Végrehajtó Bizottság megvitatta és jóváhagyta a könnyűipar bizonyos nyersanyagokkal való ellátásának intézkedési programját, amelyet a Könnyűipari Minisztérium és a hozzá tartozó Ipari fővállalatok, vállalatok, kutató- és tervezőintézetek vezetői káderekkel tartott idén nyári tanácskozáson az RKP főtitkára által adott útmutatások és feladatok alapján állítottak össze. A program intézkedéseket irányoz elő annak érdekében, hogy fokozottabban növekedjen a len-, kender- és gyapjotermelés, a selyemhernyó-tenyésztés a könnyűipar ellátását szolgáló hazai nyersanyagbázis állandó bővülése céljából.

A Végrehajtó Bizottság jóváhagyta a Minisztertanács javaslatát arra vonatkozóan, hogy növekedjen a mezőgazdasági termelőszoövetkezetek főmérnökeinek szerepe mint az állam meghatalmazottai ezekben az egységekben, felelősséget viselve a termelési terv teljesítéséért, az anyagi és pénzügyi eszközök maximális hatékonyságú felhasználásáért a szövetkezeti mezőgazdasági egységek gazdasági-szervezeti konszolidálása céljából. A Végrehajtó Bizottság úgyszintén jóváhagyta a mezőgazdasági termelőszoövetkezeti főmérnökök és a főiskolai végzettséggel rendelkező farmvezetők javadalmazásának javítására vonatkozó javaslatokat.

A Végrehajtó Bizottság egyszersmind jóváhagyta a Minisztertanácsnak a mezőgazdasági termelőszoövetkezeti vezető káderek állami pótlékának folyósítására vonatkozó javaslatát, valamint arra vonatkozó javaslatát, hogy a mezőgazdasági termelőszoövetkezeteknek adják meg a jogot ahhoz, hogy biztosítsák a garantált havi jövedelmet az elnökök, az alelnökök, a farmvezetők, a brigádvezetők és a mezőgazdasági egységek adminisztratív személyzete többi tagjai számára.

Az ország útjaira és vízire vonatkozó egységes politika megvalósításának szükségességéből kiindulva, a Végrehajtó Bizottság megvitatta a vízekre vonatkozó törvénytervezetet és az utakra vonatkozó törvénytervezetet, elhatározva, hogy véglegesítés előtt mindkét tervezetet széles

körben vitassák meg a megyei néptanácsok keretében.

A Végrehajtó Bizottság úgyszintén megvitatta a sajtótörvény tervezetét és elrendelte, hogy megvitatás és jóváhagyás végett terjesszék a Nagy Nemzetgyűlés elé.

Az ülésen a Végrehajtó Bizottság megállapította, hogy intézkedéseket kell tenni Románia Szocialista Köztársaság Akadémiája — a legértékesebb tudományos és kulturális személyiségek magas fóruma — struktúrájának javításáért, az akadémikus cím megadási kritériumainak tökéletesítéséért.

Úgyszintén intézkedéseket állapítottak meg, amelyek az előadói és a felsőoktatási professzori tisztségbe való előléptetés, valamint a doktorátusi felvétel kritériumainak javításához vezetnek.

A Végrehajtó Bizottság meghallgatta az egyes szocialista országok kommunista és munkáspártjai központi bizottsági titkárainak ez év december 18-án és 19-én Moszkvában tartott tanácskozásáról szóló tájékoztatót. A Végrehajtó Bizottság úgy vélte, hogy az RKP delegációjának mandátuma és az RKP KB Állandó Elnökségétől kapott útmutatások mindenben megfelelnek a X. kongresszuson, az Országos Konferencián, az RKP KB plenáris ülésein megállapított orientációknak és javasolta, hogy a jövőben is ugyanígy járjanak el. A Végrehajtó Bizottság egyhangúlag jóváhagyta az RKP delegációjának tevékenységét, a pártvezetőség által rábízott mandátum teljesítési módját a tanácskozáson. Befejezésül Nicolae Ceaușescu elvtárs úgy vélte, hogy a Végrehajtó Bizottság 1973-ban rendkívül gyümölcsöző tevékenységet folytatott, példásan teljesítette a párt X. kongresszusa és a párt Alapszabályzata által megszabott feladatokat, s a kifejtett tevékenységükért, valamint az új év alkalmából gratulált a Végrehajtó Bizottság összes tagjainak.

Az 1974-es új év alkalmából a Végrehajtó Bizottság, a párt főtitkára, Nicolae Ceaușescu elvtárs melegen gratulál az összes pártszervezeteknek, megyei, municipiumi, városi és községi bizottságoknak, az összes kommunistáknak és dolgozóknak, az 1973-ban elért jelentős sikerekért, újabb jelentős sikereket kíván nekik a haza szakadallan fejlesztését és felvirágoztatását, az egész nép anyagi és szellemi jólétének állandó növelését célzó pártprogram megvalósításában.

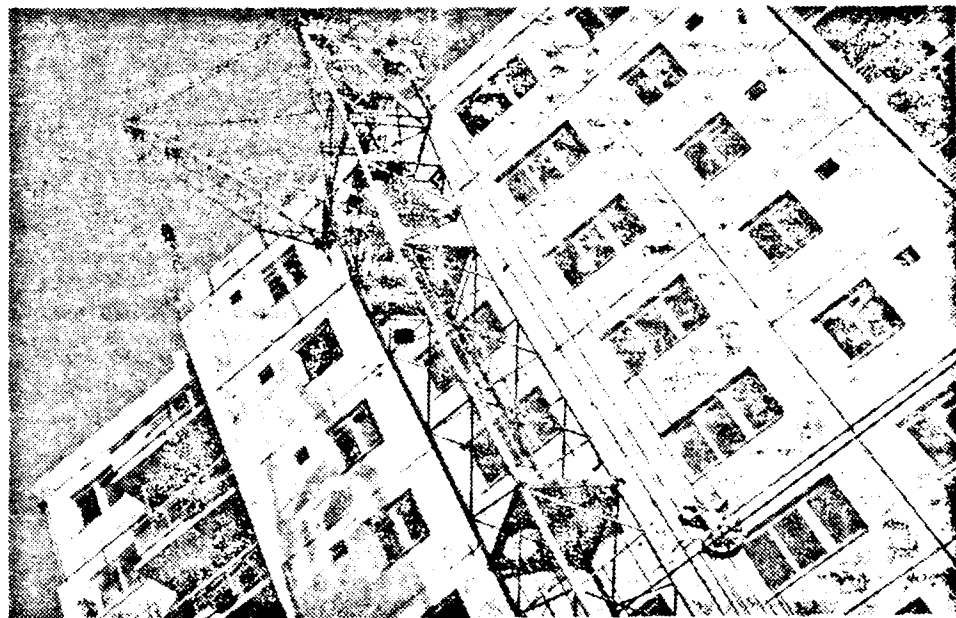
December 30 köszöntésére

A LIBERTATEA GYÁR FAMEGMUNKÁLÓ RÉSZLEGÉN

Új gépi berendezéseket helyeznek üzembe

Még néhány nap és átéljük az évhatárt, új, dolgozó esztendő kezdődik. S a következő évben a Libertatea gyár famegmunkáló részlegén is, csakúgy, mint mindenütt, megnövekednek, ösztönzöttek lesznek a termelési feladatok. Ez érthető, hiszen csak így módon teljesítheti határidő előtt az itt dolgozó közösség is az ötéves tervet. Ezt hivatott elősegíteni az a néhány gépi berendezés felszerelése és üzembe helyezése, amellyel tovább növelhetjük a termelékenységét. Mert amint Oarcea Iancu, a famegmunkáló részleg mestere mondotta, a jövő év első hónapjaiban a glengkészítő

munkacsoport például 4 hajlítógépet kap. Ezáltal naponként mintegy 3000 pár glenggel gyárthatnak többet, mint eddig. A cipőszarkokat készítő műhelyben 2 marógépet helyeznek üzembe. Ennek nyomán 10 százalékkal növekszik a termelőkapacitás. Három gépet szerelnek fel a kaptafakészítő műhelyben, ami szintén a jobb termelési eredmények elérését biztosítja majd. Emellett a jövő év első negyedében, ami azt eredményezi, hogy havonta 48 köbméter faanyagot többet szaríthatnak, mint eddig.



Az előregyártott betonelemek télen is rendszeresen érkeznek az Aurel Vlaicu úti építőtelepre.

(KELEN FERENC felvétele)

Előkészületek 1974-re

A megyei anyagellátó lerakathál

1973 júniusában új, fontos gazdasági feladatokat ellátó objektum született Aradon: a megyei műszaki-anyagi ellátási lerakat. Talán nem egészen világos mindannyiunk előtt a lerakat szerepe a megyei vállalatok tervteljesítésében. Közéletünk azonban a magyarázathoz, ha idézzük a napokban lezajlott megyei pártbizottsági plenáris ülése elhangzott jelentésből:

„Rá kell mutatnunk, hogy a lemaradások okai között szerepelnek a megfelelő anyagi feltételek biztosításának elmulasztása, az üzemi egyttműködésben felmerült hiányosságok...”

Az újonnan létrehozott aradi lerakat kulcsfontosságú szereppel bír a megyei iparvállalatok termelése ütemességének biztosításában, hiszen ez a szerv szállítja mindazokat a nyers- és alapanyagokat, amelyek feltétlenül szükségesek a termelés jó menetéhez. Olyan anyagmennyiségekről van szó, amelyek nem nagy volumenűek, de a napi munka apró kellékei. Feslek, csapág, ötvöztött acél és sorolhatnánk tovább.

Gornic Ionellel, a lerakat igazgatójával beszélgettünk a felvételek tapasztalatokról és arról, miképpen készülnek az 1974-es terv feladatainak megoldására. Az igazgató elmondta, hogy az elmúlt hat hónap igazgatási szervezeti forma létjogosultságát, megbízhatóságát, hogy az anyagellátás megyei szintű megszervezése hozzájárul a jobb gazdálkodáshoz, a különböző felesleges párhuzamosságok kiiktatásához és a gyárak ellátásában oly sok gondot okozó zökkenők felszámolásához.

Annak idején, 1973 júniusában az új munkaközösség vezetősége rámutatott arra, hogy az ellátási munka zavartalan megszervezéséhez feltétlenül szükséges az eddig is szükséges bizonyult raktárterület kibővítése. Sikerült is egy hullámlémezraktárt improvizálni, de ez még nem oldotta meg a kérdést.

Minden nehézség ellenére a megyei műszaki-anyagi ellátási lerakat dolgozói komoly munkát végeztek s idejében lecsiszolták a jövő esztendőben szállításra kerülő nyers- és alapanyag-mennyiségeket. A tavalyi tevékenységben ta-

pasztalt szórványos zökkenők megszűnésével számolnak, hiszen amint azt az igazgató elmondta, „tisztá lappal” indulnak, pontosan vagy legalábbis megközelítő pontossággal ismerik a gyárak szükségleteit.

A nyilatkozat szerint tehát az 1974-es esztendő anyagi-műszaki feltételeinek biztosításában a lerakat dolgozói jelentős részt vállaltak magukra. Remélhetőleg jó munkájuk nyomán megszűnik a vállalatoknak az a törekvése, hogy normán felül készletek felhalmozásával igyekezzenek biztosítani a folyamatos nyersanyag- és segédanyag-ellátást. Ha a lerakat zökkenőmentesen és megbízhatóan látja el feladatát, egyetlen nagyvállalatunk sem fogja megterhelni magát feleslegesen készletekkel, s ekképpen jelentősen javul a gazdasági tevékenység rentabilitása, általános hatékonysága. Nicolae Ceaușescu elvtárs az RKP KB plenárisán elhangzott be-

T. GY.

(Folytatása a III. oldalon)

Egy hosszú fekete

Mindennap, azaz pontosabban minden délelőtti tíz és tízenként között ott ül megszokott cukrászdájában, ugyancsak megszokott helyén, egy csésze hosszú fekete mellett.

Miért hosszú az a fekete? Mert talán löbb van benne? Ah, dehogy!

Mert így tovább tart, sokáig lehet mellette ülni és ... mondjuk ... talán nem is olyan ártalmas.

Szóval, lehet mellette elmélkedni.

Hát igen, ez már a korral jár.

Bár még „csak” hetvenéves múlt. Ma ez már (állítólag) nem is olyan nagy idő, de ami elműk felette, az mégiscsak valamit.

Mennyi minden történt ez alatt az idő alatt vele és általában a nagyvilágban.

És ő most itt ül nyugodtan, gondolatlanul s csak néz a semmibe és mégis mintha mindent látna egy csésze hosszú fekete mellett... Hát nem nagyszerű?

Voltak és vannak barátai, de ő mégis egyedül ül, ám csak ilyenkor, ebéd előtt. És elmélkedik.

Mert kell... kell az embernek gondolkoznia. Mert az élet szép... a gondolkodás adja meg az igazi ízt. És ehhez segít az ízletes, hosszú fekete.

RUDAS ALADÁR

Nemcsak rólam van szó

Részletesebb tájékoztatást, kedves levélírók!

Megírta levelét (és elküldte szerkesztőségünkbe) B. A. Erdőhegyről. Ez egy kis időt és fáradságot vett igénybe. Azt panaszkolta, hogy előfizetett ugyan az újságra, de nem kapja meg a lap minden egyes számát. Átiratot küldtünk az Arad Megyei Posta- és Távközlési Igazgatóság sajtóterjesztési irodájának. Ez ugyebár szintén nem sok időt és fáradságot vett igénybe. Az iroda megbízottai kivizsgálták a helyzetet a helyszínen. Ez bizony már valamivel több időt és energiát vett igénybe. És mi derült ki? Az például, amit B. A. írásából maga is beismert: úgy egyezett

meg a postakézbesítővel, hogy amikor a postás nem talál otthon senkit, a szomszédjának adja át az újságot. Tisztázódott az is, hogy B. A. azokat a lapszámokat kéri, amelyek (a szerkesztésen és a lapkézbesítésen kívülálló okokból) késve kerültek ki a nyomdából. A levélíró végül a kivizsgálást végzőknek adott írásában visszavonta előbbi panaszát.

Alaposabb tájékozással és tájékoztatással, na meg egy megfelelő postaládai felszereléssel el lehetett volna kerülni ezt a „sok kicsi”-t.

Amit megtehetsz ma...

Ki a gazdája? címmel írtunk (1973. december 5-i számunkban) arról, hogy a Ghibi Birta utca végén épült tízemeletes blokk közelében építőkől elhagyott munkaszerszámok, beton- és hulladékvasak hevernek. Ezeknek az Arad Megyei Község- és Lakásgazdálkodási Vállalat építő-szerelő telepe lenne a gazdája.

BUDAI I. ARAD. Eszrevételét kivizsgáltuk a helyszínen és Nyílt szemmel rovatunkban Még mindig nem késő! címmel írtunk róla. Kérjük, újabb meglátásával, javaslataival továbbra is keresse fel szerkesztőségünket.

MISKOLCZI ANDRÁS, PÉCSKA. Levelét felhasználjuk — a labdarúgó-pályával kapcsolatos mondanivalójának kivételével. Tanácsoljuk, hogy az erre vonatkozó javaslatát beszedje meg lapunk oltani fiók-szerkesztőségének egyik munkatársával —

már ha valóban jó gazdaszemléssel lenne tanúságot. Igaz, nem tett el egy teljes hónap azóta, hogy a cikket közvettük és a bírálattól a telep vezetőinek címére eljuttattuk. De ha befejezte munkáját a jó gazda, vajon nem szedi össze — külön bíztatás nélkül is — azonnal a szerkesztés? Mire várnak?

például Paul Gabriella elvtársnővel vagy Búte Gyula elvtárral — és amennyiben a javaslat valóra válthatónak ígérkezik, egyúttal hozzuk a Pécskai Néptanács végrehajtó bizottságának tudomására.

CATANÁ VICTOR, ARAD. Panaszát kivizsgáltuk és felhívtuk rá az Almentara HKSZ figyelmét. Ha netán mégis előfordul majd, hogy — még most, télen is! — összemegy a tej, kérjük, azonnal értesítsen.

(S. I.)

Röviden

BUKAREST. Ma 17 órai kezdettel a Dinamo sportcsarnokban az Ökolívó Szövetség Kupája keretében az elődöntőt bonyolítják le. Sorshúzás alapján a következő mérkőzések lesznek, Galati-i Ökolívóklub—Brailai Ökolívóklub; Kolozsvári ASA—Constanta Farul. A döntő szombaton 18 órakor ugyancsak a Dinamo sportcsarnokban kezdődik.

VARSO. A PAP hírügynökség sportszerkesztősége az idén is megrendezte hagyományos közvéleménykutatását a legjobb 10 európai sportoló kijelölésére. A legtöbb szavazatot Kornelia Ender (NDK) úszónő kapta, utána következik Jackie Stewart skót autóversenyző, Eddy Merckx belga kerékpáros, Renate Stecher (NDK) atlétanő, Ljudmila Turiszeva szovjet tornásznő, Ryszard Szurkowski lengyel kerékpáros, Ilie Năstase román teniszező, Ana Marie Pröhl

osztrák sző. Fajna Melnyik szovjet atlétanő és Johannes Cruyff hollandi labdarúgó.

ZÜRICH. Megkezdte svájci túráját a román jégkorong-válogatott és először Vispben az Innsbrucki olimpiára készülő svájci csapattal mérkőzött. A román jégkorongozók főkéntes játékkal 7-3 (4-0, 0-2, 3-1) arányban győztek.

Pécskai Ogorul MTSZ
Pécskai Timpuri noi MTSZ
Pécskai Steagul roșu MTSZ
Pécskai Avintul MTSZ
Kisperegi MTSZ
Nagyvarjasi MTSZ
Tornyai MTSZ
Kürtösi Lumea nouă MTSZ
Kürtösi 23 August MTSZ
Szentmártoni MTSZ
Dorobánci MTSZ



December 30, a Köz társaság kikiáltásának évfordulója és az új esztendő alkalmából az alábbi vállalatok, intézmények, szervezetek, mtsz-ek vezetősége, párt-, szak- és KISZ-szervezete köszönti a dolgozókat, a tagságot, vásárlóikat és kíván nekik eredmények ben gazdag új esztendőt az ötéves terv határidő előtti teljesítéséért folyó lelkes tevékenységükbe.

DECEMBER 30

ARADI MŰTRÁGYA KOMBINÁT, VLADIMIRESCU	
ARADI HÚSFELDOLGOZÓ VÁLLALAT, TELEFACULUI UTCA 1, telefon: 3-29-88	
ARADI KÖNYVELOSZTÓ KÖZPONT, NOVEMBER 9 UTCA 17, telefon: 4-20-88	
UJARADI ÁMV	SÁGI ÁMV
MUREȘUL ÁMV	ÖTVEHESI ÁMV
CSERMÖI ÁMV	CHISINEU CRIS-I ÁMV
SCÎNTEIA ÁMV	MUSZKAI MGA
SEBESI AUTOBAZA	MAJLÁTI SERTÉSHIZLALÓ KOMPLEXUM
HAGYLAKE FEROCAR KISIPARI SZÖVETKEZET	INEUI VÁROSI FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZET
LIPPAI VÁROSI FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZET	AZ IFET LIPPAI FAKITERMELŐ RÉSZLEGE ÉS LADAGYARA
BARACKAI ÁMV	AZ ÁMV-K ARADI TRÖSZTJE
LIPPAI AUTOBAZA	SEBESI SEBESÉANA KISIPARI SZÖVETKEZET
ARAD MEGYEI HELYIPARI VÁLLALAT INEUI GYÁREGYSÉGE	ARAD MEGYEI HELYIPARI VÁLLALAT SEBESI GYÁREGYSÉGE
ARAD MEGYEI HELYIPARI VÁLLALAT CHISINEU CRIS-I GYÁREGYSÉGE	PANKOTAI BÜTORGYAR
PANKOTA VÁROSI FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZET	SEBES VÁROSI FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZET
SOBORSINI FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZET	SEBES VÁROSI FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZET
BELIUI FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZET	PANKOTAI PINCOTANA KISIPARI SZÖVETKEZET
INEUI CRISUL KISIPARI SZÖVETKEZET	LIPPAI MUREȘUL KISIPARI SZÖVETKEZET

Olvasóink figyelmébe!

Ha elfelejtette megújítani előfizetését 1974-re a Vörös Lobogóra, felhívjuk figyelmét, hogy a lapot naponta megvásárolhatja az újságárusoknál vagy a falusi szövetkezetek boltjaiban.

Olvasóink tudomására hozzuk, hogy jövőre tovább gazdagítjuk lapunk tartalmát, többek között rendszeresen közöljük a VAGJA KI, TEGYE EL közérdekű rovatot.

A megyei anyagellátó lerakatnál

(Folytatás az I. oldalról)

szében felhívta a figyelmet arra, hogy az 1974. évi terv példás teljesítése döntő mértékben függ a természetes jó műszaki-anyagi ellátástól, a nyers- és segédanyagforrások ésszerű és gazdaságos felhasználásától.

Távol álltunk azt állítani, hogy az RKP KB plenárisán megfogalmazott célkitűzés valóra váltása megyénkben kizárólag a lerakati munkaközösségre hárul. De feltétlenül hangsúlyozni kell, hogy a komplex technológiai folyamatokban a zökkenőket nem csupán a fő anyagbázis biztosításában jelentkező hibák okozzák, hanem az olyan apróságok is, „amelyek” gondja a megyei lerakatra hárul. Oszintén reméljük, hogy megyei szerveink módot találnak a raktározási nehézségek megoldására, vagy legalábbis azok enyhítésére. A Górné Inel igazgatóval folytatott beszélgetésünk alapján állíthatjuk, hogy a munkaközösség igyekszik becsülettel megfelelni a korántsem egyszerű feladatának. Áldozatos munkájukra mindannyian számíthatunk, erőfeszítéseik szervesen bekapcsolódnak azokba az erőfeszítésekbe, amelyeket a jövő esztendői tervfeladatok példás megvalósítása érdekében teszünk. Nehéz feladatok állnak előttünk s ha megyénk dolgozói tiszteltetben akarják tartani vállalkozásukat, hogy határidő előtt teljesítik az ötéves tervet, úgy a megyei műszaki-anyagi ellátási lerakati segítségére feltétlenül számíthatunk kell.



Korszerű segédesszközök, sablonok könnyítik a munkát az Aradi Vagongyárban. Képzünk a vagonházak szerelését, hegesztését, a pontos beállítást, illetve könnyebb mozgatót segíti elő a bemutatott sablon.

Nem kevesebb, mint 53 országba, köztük fejlett ipari országokba exportálunk csapágyakat. A birladi, a brassói és az alexandriai csapágygyár több mint 800 típusú, illetve méretű csapágyat gyárt, 15 grammtól 120 kilogrammosig, többek között radikális- és lengőcsapá-

gyakat, golyós- és görgős-, valamint speciális csapágyakat.

A gyártásfejlesztési programnak megfelelően mindhárom vállalatot intenzíven korszerűsítik, új, hatékonyabb gyártási eljárásokat alkalmaznak. A főbb között széleskörűen használják a csapágyak ultrahangos tisztításának módszerét.

Kicsinyek öröme

Elég nehéz volna kideríteni, hogy a közeleg téli-ünnepén hány kislány szeme csillan fényes örömmel, amint megpillantja szülei ajándékát, egy csodaszép hajszababát. Mert kétségtelen, hogy a babázás az egyenjogúság korában is első sorban a kislányok előjoga. S első látásra nyilvánvaló, hogy az aradi babagyárban, a román babák szülőthónában is tudják ezt: hisz a babák túlnyomó többsége, kezdve a pólyásoktól egészen a bakfisokig, játszóeszközeik neméhez tartozik.

Álomvilág

A mai gyerekek már csak nagyon ritkán varrnak maguknak kócsabát, s azt is elég nehezen tudják elképzelni, hogy nem is olyan rég, Aradon még fűrészpárral töltötték ki a babák rongyhüvelyét. Az új gyár felépítésével azonban a műanyag teljesen meghódította a teret a műhelyekben és a gyerekek szívében egyaránt. Clupuligă Felicia kreációs vegyész-mérnök mindig szívesen megy végig a részlegeken:

— Pótolhatatlan élményt jelent számomra — mondja, miközben ládányi rózsaszínű kéz, láb és fej között haladunk el — a gyermekörömök születését végigkísér-

ni. Minden alkalommal úgy érzem, mint ha gyermekkorom mesehőseinek álomvilágába lépnék — ringat álomba a mérnök-nő pillanatok alatt egy hatalmas alvóba-bát.

A babagyárban feltalálták már a kopaszodás ellenőrzését is. Az érzékeny gépekkel történő, villanásig tartó „kúra” a kívánt szőke vagy barna, rövid vagy hosszú hajat tilteti az újszülött babák fejére. Azután jöhet a fodrászszalon, ahol ügyes kezek csinos, modern frizurát varázsolnak az alaklalan hajtömegből, majd a kozmetikusok finoman arányt szemlőldöktől húznak a babák csodálatos szemei fölé.

Különböző korú „hölgyek” ruháiról is külön személyzet gondoskodik. Man Florica, a ruhatervezők vezetője igazi anyai gondossággal alkotja meg a korukban megfelelő modelleket, s szülői gyöngédséggel babusgatja csinosan öltöztetett kislányait. Amikor pedig az egyik srásta fakad, azt sem tudja, hogyan vigasztalja meg minél gyorsabban.

Ünnepi meglepetések

A házi kiállításon a gyár szinte valamennyi termékét megtalálhatjuk. A gyár-

tásban lévőket s a régebbi legsikerültebbeket is. A kisebb-nagyobb hajszababák, alvóbabák társaságában vidám dalokat pengő gitárján Donald kacsa, s újabb kalandokon tőri fejét Micky egér. Ők már a fiúk érdeklődésére is számíthatnak, éppen úgy, mint legfrissebb barátai, Frédi és Béni, a két kórkorszaki vagány. A babagyár ünnepi meglepetésnek szánta őket, s a kétségkívül pillanatnyilag legnagyobb sztárokat, a nevető és a síró hajszababákat is. A kedvesen mosolygó és a lefelé gördülő szájú babák belsejébe szerelt apró lemezjátszó már gyöngéd rándításra is működésbe lép és felcsendül a vidám kacagás, vagy kitör a szívet szaggató zokogás.

Nemrég óvodásokat hívtak meg a gyárba, hogy reagálásukból következtethessenek, melyek azok a babák, amelyek majd leginkább megnyerik a tizéveseket. A nevető és síró babák maradék nélküli sikere is igazolta a babagyáriak véleményét: ezek a gyár legsikerültebb ajánlatai a téli alá.

Az aradi babák és a különböző mesefigurák az ország minden részébe elviszik a gyerekeknek a játékkedvet és a vidámságot. Önfeláldó kacagásuk a babák tervezőinek és készítőinek legnagyobb jutalma.

KISS KÁROLY

Tükrök és görbetükrök

Az év utolsó napjaiban a vállalatokban tucat száma ké-szülnek a jelentések és a statisztikai beszámolók. A természetes számtalan ösztönzőjét a gazdasági mutatók egész hadával próbálják visszatükrözni. Vajon élethű képet mutatnak ezek a tükrök, vagy van közöttük görbetükrök is?

A gazdasági tevékenység állandó fejlődése következtében a közgazdasági statisztikai arzenálja is változott. De vajon megfelelő mértékben?

Nicolae Ceaușescu elvtárs az RKP Központi Bizottsága és Románia Legfelsőbb Gazdasági és Társadalmi Fejlesztési Tanácsa együttes plenáris ülésén elhangzott beszédében a következőket szögezte le ezzel kapcsolatban:

„A gazdasági tevékenységben felvetődik az alkalmazott mutatók tökéletesítése is. A globális termelés mutatója túlságosan átlagos és számos hiányossága van, ami ösztönzi

a drága anyagok fogyasztását, a termékek indokolatlan forgalmát; sokszor túlszámnyalják a globális termelést, miközben nem teljesítik a fizikai termelést. A lényeg az, hogy megismerjük és nyomon kövessük a gazdasági tevékenység során az újonnan létrehozott értéket. Eppen ezért tervünkbe kell iktassuk már a jövő évtől kezdve főmutatóként a nettó termelést. Ez annál kevesebb minden egy-séget, hogy a megfelelő meg-olódások felkutatásával ugyan-olyan mennyiségű nyers-anyagból nagyobb mennyiségű anyagi javat állítsunk elő és ezáltal nagyobb új értéket hozzon létre”.

Ha másképpen elgondolko-zunk a pártfőtitkár által mon-dottakon, rájövünk, hogy alap-vető igazságot tartalmaz.

Városunk egyik gépgyártó-ipari nagyüzeme is éppen ab-ban a helyzetben van most, hogy az össztermelést teljesíti, a fizikai terv teljesítésével a-banban lemaradt.

És a gyakorlatban nagyon sokszor bebizonyosodott, való-igaz az is, hogy a vállalatok-nak össztermelésük növelése-céljából most az az érdekük, hogy két azonos nyersanyag-közl a drágábbat válasszák.

A napokban megyénk egyik élenjáró vállalata — a megyei helyiipari vállalat — egyik gazdasági szakemberével foly-tattunk eszmecsere-t a jelenleg használt gazdasági mutatókkal kapcsolatban. Bár a vállalat, ahogy megjegyeztük, élenjáró és mind az ötéves terv első három esztendőjére elő, mind pedig az ez évi tervfeladatokat

jóval határidő előtt teljesítet-te, az aprókos, és a pártfő-titkár beszéde szellemében végzett elemzés mellett, bi-zony nem maradna makulát-lan. A fizikai terv teljesítésé-ben észrevehető bizonyos in-gadozások, az össztermelés pedig — a gazdasági mutatók számítása jelenlegi módszeré-nek teljesen megfelelően — jelentős, kétszer beakultak értékeket tartalmaz. Ez a tény természetesen mit sem von le a vállalat érdemeiből, hisz a-mint mondtunk, a mutatók kiszámítása a jelenlegi általá-nos gyakorlatnak megfelelően történik.

Miért tesszük szövé mind-ezt? Leginkább azért, mert lé-péseket várunk a pártfőtitkár fentebb idézett útmutatásai be-tartására. Pedig nem tudjuk e-lőggé hangsúlyozni, hogy mi-lyen időszerűek és mennyire a valóság ismeretéből fakadnak ezek az útmutatások.

FEKETE GÉZA

Újdonságok az energiaellátásban

A jövő tüzelőanyagai

Az energetikai alap fejlesztése és az energia ésszerű felhasználása egész népünket foglalkoztatja.

A villamoserőművek dolgozói mellett, akiket a többi nemzeti gazdasági ág dolgozóival együtt egyaránt foglalkoztat az energiatermelés fokozása kevés tüzelőanyag ráfordításával, a fajlagos anyagfogyasztás és az energiavesztések csökkentése, a tudományos dolgozók is jelentősen hozzájárulnak e kérdés megoldásához. A szakemberek és a különböző tudományos intézetek kutatói fáradhatatlanul tanulmányozzák a jó minőségű tüzelőanyagoknak gyengébb minőségűekkel történő helyettesítési lehetőségeit. E kutatómunka egyik eredménye a tőzeg széles körű felhasználásának bevezetése. Bár még nem dönt el, hogy melyek lesznek a jövő tüzelőanyagai, az eddigi kutatásokból úgy tűnik, hogy országunkban a bitumenes palák, a hévízforrások, a bányaiszap, a háztartási hulladékok és több más eddig elhanyagolt anyag rövidesen fontos energiatárrá lép elő.

Bitumenes pala

A kőolaj, a földgáz és a szén mellett egy új tüzelőanyag: a bitumenes pala is felkerült a tüzelőanyagok listájára. Mint ismeretes, hazánk jelentős mennyiségű bitumenespala-tartalékokkal rendelkezik az Anina—Új Moldova övezetben. Becslések szerint itt évente több millió tonna bitumenes pala termelhető ki. A fővárosi Energetikai Kutató és Tervezőintézet már meg is kezdte a tervrajzok készítését egy Anina környékén építendő bitumenes pala fűtési villamoserőmű számára. A műszaki-gazdasági tanulmányt már kidolgozták. A tervezett erőmű beszerelt teljesítmőképessége csaknem akkora lesz, mint a vas-kapui vízierőmű és a resicai, a Vörös Acél-, a temesvári és az Új Moldova-i ipari központok látja el energiával.

Benzin helyett hidrogén...

Az USA-ban a napokban mutatták be a legújabb találmányok között a benzin helyett hidrogénnel hajtott gépkocsit. Az eljárást még nem ismertették részletesen, csupán annyit közöltek, hogy a hidrogént „fém-szivacsban” tárolják, amely titánból, alumíniumból vagy magnéziumból készül. A fém-szivacs nagy nyomás alatt „magába szívja” a hidrogént, amelyet azután folyamatosan adagol a gépkocsi motorjának hajtására. A fém-szivacsot, miután kiürült, ismét fel lehet tölteni. Tárolása és ki-csere-lése nem okoz különösebb technikai problémát, szétosztására állomásokkal lehet látesíteni.

...vagy műanyag-hulladék

A Tokiói Tudományegyetemen eredeti eljárást dolgoztak ki, amelynek segítségével benzint gyártanak műanyag-hulladékból. Ezzel a módszerrel a feldolgozást követő műanyag 90 százalékban hasznosítható. Az eljárás tulajdonképpen a termikus krakkoláson alapul.

A kaliforniai hévízkutatás eredményei

Igen kifizetődőnek mutatkozik a kaliforniai hévizek villanyenergia-termelésre való felhasználása, állapították meg a szakemberek. A kétezredik év előrelátható igényeit figyelembe véve, a hévizek segítségével biztosítani lehetne az USA villanyenergia-termelésének 20 százalékát. Eddig 20 millió hektár területen végeztek el a szükséges geológiai kutatást és felmérést.

Régészet

A régészek azt hitték, hogy a fővárosi régi Fejedelmi Udvar már minden titkát feltárta előttük. Meglepetésükre azonban nemrég rábukkantak arra az épületre, amelyet Stefan Cantacuzino építtetett 1715 körül a fejedelemasszony és gyermekei elszállásolására.

A Soarelui utcán lévő épület, amelyről a szakértők azt állítják, hogy a főváros egyik legrégebbi lakóháza, nagyrészt megőrizte eredeti vonásait.

★

A régi sudavai várban feltárt történelmi értékű leletek között látható egy latin feliratú kődarab is, amelyre egy végrendelet szövegét vették. A végrendelet írója két hold szőlőt és egy házat hagyott hátra azzal a céllal, hogy az örökség ellenében gondozzák sírját és mondjanak misét lelki üdvéért.

A végrendelet eredetijét, amelyet papiruszra vagy pergamenre írtak, a sudavai hatósági személyek láttamozták és bejegyezték. Ez az írás egyébként az országunkban felfedezett legrégebbi végrendelet.



MAROSPARTI SÉTA

A vaskapui erőmű építésekor a jugoszláv parton felledezt a második Traianus-emléktábla felirata szerint 101-ben a Duna a damaszkuszi Apollodor terve alapján új mederbe terelték. A dokumentumokból kiderül, hogy a rómaiak miként építették meg annak a hidnak a pilléreit, amelyen a császári hadsereg behatoltak Dáciába. Kladovo és Sip között fel is ledezték annak a 3 kilométeres csatornának a nyomait, amelyen elvezették a folyam vizét és a természetes mederben olyan alacsony vízállást idéztek elő, amely lehetővé tette a hidépítők munkáját. A híd építésével egy idejűleg különleges munkacsoportok lefaragták a hajózást veszélyeztető szirtok csúcsait.

Moszkvában a közlekedést is távközléssel igyekeznek gyorsítani. Az autóbuszokra alacsony frekvenciájú hullámokat használó parányi rádióadókat építenek be, és ezek jelzésével az út mentén lévő jelzőlámpákat szabad áthaladási színtre állítják.

★

Az NSZK-ban a Philips lemezgyártó vállalat egy új lemezt dolgozott ki, amelyen televíziós műsor található. A visszajelző berendezésben elhelyezett lemez azaz szerint megállítható, néztek ismételtető, és ezáltal egy könyv lapjait is rögzíteni lehet. Elterjedése természetesen majd erős vetélytársat jelent a televíziónak.

Operálható-e a vérzékeny beteg?

Dr. Cecil Poppa, a Bukaresti Hematológiai Központ munkatársa derűlátó a kérdésben, és joggal. „Noha a vérzékenységi gyakori országunkban, már hosszabb ideje foglalkozom gyógyításának kérdésével. Intézetünk két laboratóriuma is azon dolgozik, hogy vérzékenység elleni véralvadást, illetve alvadást

okozó anyagokat állítsanak elő. Már gyakorlati eredményeink is vannak. Nemrégiben sikerült vérzékeny beteget megoperálni a fővárosi Brncovenesc kórház orvostudományi osztályán” — mondotta munkatársunknak.

(Agerpres)

A harmatcsepp — mint húsevő

A dornai téjakon sokan ismerik a „harmatcseppet”, de csak kevesen tudják róla, hogy húsevő növény. Ezt a furcsa tulajdonságát mostoha környezetének, a tápanyagokban szegény talajnak köszönheti. Tudományos

neve a görög „drosus”-ból ered, minthogy mirigyeivel harmatcsepp formájú nyálkát választ ki, amellyel megemészti az apró rovarokat. A Drosus rotundifolius, mint ritkaságot, a törvény védi.

Nem kétséges, hogy a gépkocsivezetés kemény fizikai és szellemi koncentrációt követelő munka. A reakciónak valóságos lancolata játszódik le a vezető idegrendszerében. A gyakorlás sok tekintetben tehermentesíti az idegrendszert. A vezetőképeség automatizáltsága nagymértékben csökkenti az idegrendszerre és a keringési szervekre nehezedő stresszt.

A stress azonban mindig kimutatható.

Mi is a stress?

Élettanilag a stress három fázisra bontható: a vészreakció, az ellenállás, és (túlálgosan erős ártalom esetén) a kimerülés fokozatára. A stress tehát a szervezet általános alkalmazkodásának egységbe foglalása. Első fázisában, a vészreakcióban, a szervezet alkalmazkodási tevékenysége a mellékvese kéregnormonjainak hatására hirtelen megszokott szorozódik; az alarmreakció tehát a szervezet védekező erőinek a mozgósítása, ha letszik: riadókészültsége. A mellékvesekéreg sejtjei ebben a fázisban hormont tartalmazó porányi váladék-cseppeket a véráram révén szétküldik a szervezet legelgőtlőbb zugába is és a hormon ott a legnagyobb erőfeszítésre serkenti a szervezet összes tartal-

Vezetés és stress

félisban a szervezet mintegy megszokja a rendkívüli állapotot, hozzáedződik, a harmadik szakaszban pedig, ha továbbra is tart a túlterhelés, a szervezet tartalékenergiái kimerülnek és bekövetkezik a kimerülés, az elenyedés állapota és vele együtt sokszor a halál. Ilyenkor a stress az élettel járó elhúzódó folyamatok egysege.

Az a tény, hogy a vezetés állandó stress alatt tartja a gépkocsivezetőt, és hogy a stress nagymértékben igénybe veszi, néha pedig túlterheli a keringési szerveket, azzal a következménnyel jár, hogy azok a betegek, akiknek szív- és érrendszerük nem egészséges, az életükkel játszanak, ha gépkocsit vezetnek. Laboratóriumi vizsgálatok szerint a szívbeteg gépkocsivezetőkkel sokkal több baleset történik,

mint azokkal, akiknek szív- és érrendszerük egészséges. Gépkocsivezetés közben a pulzusszám hirtelen megnövekszik, de a szív-koszorúér-bántalmakban szenvedő ember érrendszere ennek a követelménynek képtelen eleget tenni. A szívtizom nem kap elegendő oxigént, ami nagymértékben megnöveli a szívroham esélyét. De ha a vérkeringés nincs teljesen rendben, az nemcsak a szívtizom oxigénellátásában okoz zavart, kevesebb oxigént kap az agykéreg is. Az agyvelő sejtjei pedig szinte fájnak az oxigént. Az agy elégtelen oxigénellátásának következtében a gépkocsivezető tudatos helyzetfelmérése romlik, és lényegesen megnövekszik a balesetveszély.

Szívinfarktus után egy álló évig tilog a gépkocsivezetés! De ugyanilyen veszélyes lehet a magas vérnyomás, a cukorbetegség, egyes majbetegségek és anyagcsere-betegségek is. A vegetatív élelfolyamatok szabályozásának rendellenességeiben szenvedő gépkocsivezető is állandó veszélynek teszi ki a maga és a mások életét. A pajzsmirigy-túlnedvesben szenvedő betegek vezetőképesége és alkalmazkodási képessége lényegesen csökken az egészséges vezetőkhöz képest.

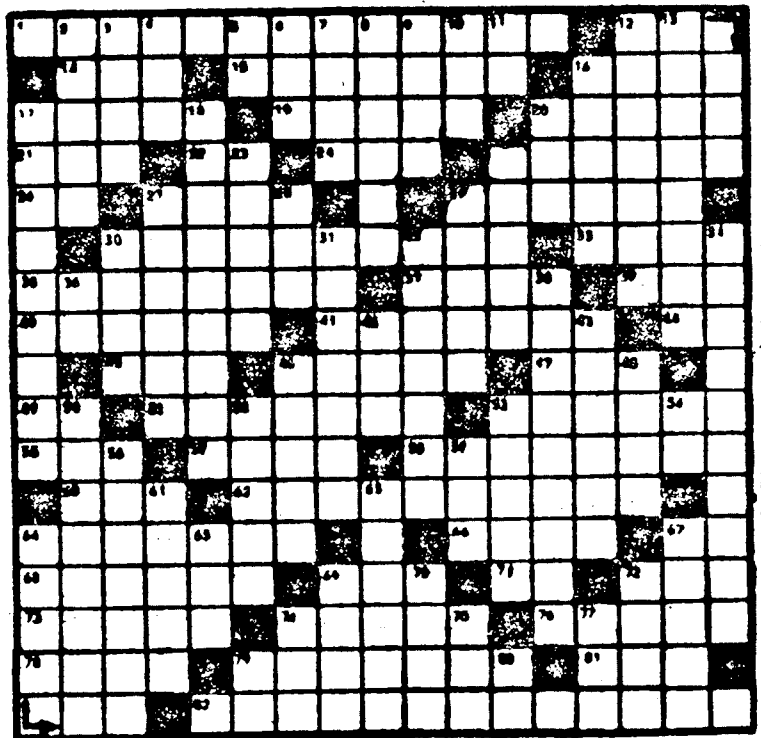
Petőfi

VÍZSZINTES: 1. Az erdőlyl hadsereg c. verse kezdődik és végződik e versszakkal: „Mi ne győznénk? hisz Bem a vezérünk, / A szabadság régi bajnoka! / Bosszúálló fénnel jár előttünk / Osztrólenka...” 12. E kezdősorokkal azonos című költeményét indítja e sorokkal: „Elértem, amit ember érhet el / Boldogsággal csordultig e...” 14. Felsőfokot jelez. 15. A legmélyebb mélytengeri árok neve ez az idegen női név. 16. Fellah. 17. Okori iráni nyelvet beszélő népcsoport tagjai. 19. Agonizálni. 20. Hazai novellistánk, Győzői c. kötet a Forrás-sorozatban 1969-ben jelent meg (Péter). 21. Ez a járás hideget jósolhat. 22. Nyakvég. 24. Kérdés, lárvavesetben. 25. Bámul (vkit). 26. Mind nagyobb lesz a terjedelme. 27. ... -forog. 29. Nem jöttek meg időre. 30. Koltón írta. 1847 októberében: „Itt ülök feleségem mellett / Ebből a csendes kis faluba, / Egykor szűk volt a föld, s imé most / Elég tág e kicsiny szoba. / Ki tette volna föl felőlem, / Hogy ilyen furcsán járok még? / De mikor olyan furcsa, furcsa / Portéka...” 33. Nagy... magyarországi község, Kaposvár mellett, gyógyfürdőjéről is híres. 35. Régebbi katonai akadémia neve. 37. Az ... Faulkner kisregénye. 39. Aromája. 40. Régebben használt férfinév. 41. Ostor van ilyen. 44. Fordított fűszer. 45. A költő keresztnevének egyik fele. 46. Mohamedán népek törvénytudói. 47. Az erő fizikai mértékegysége. 49. Úgy mint. 51. Elavult közlekedési eszköz. 53. Egyik legtehetségesebb hazai labdarúgók. 55. Női becenév. 57. Házassüandó. 58. Állami jövedelem visszafizetése, két szó. 60. Minden, összes — angolul, de fordítva. 62. Koltón írta 1847 szeptemberében, mint boldog ifjú férj: „Amióta én megházasodtam, / Valóságos iedelem vagyok. / Trónusom a karszék, és pipának / Hosszú szára a...” 64. A tujához hasonló díszcserjén (Biota orientális). 66. Szerény személyem kétszer. 67. OT. 68. Közlekedés, a végén fölös kettőzés. 69. Az E-hangnak egy félhanggal történő leszállításából származó hang. 71. ... Capone. 72. A latinban: elő. 73. Az egyik indiai vallás követője. 74. Névvel és érzékszerv. 76. Riadó. 78. Női név. 79. Aldus Manutius XV—XVI. századi velencei nyomdász műhelyéből kikerült nyomtatványok neve. 81. Hős — franciául, fon. 82. Ebben a szép Erdődön született versében a köl-

18 már boldogságban eltöltött hosszú múltjukról ír: „Tudod, midőn először ültünk / E tő fölötte e fák alatt? / Röpül a gyors idő fölöttünk, / Azóta...”

FÜGGŐLEGES: 2. Magához tért, ék. f. 3. Ránc. 4. Mennye. 5. Centiméter. 6. Perzsa uralkodó. 7. Közéleleti álkam. 8. Leány-név. 9. Pengetős hangszer. 10. Örmény főváros volt a középkorban. 11. GA. 12. Hamistáplán. 13. Aki részt vesz a kölcsönösen segítő csoportban. 16. Nagyváradi, 1847 októberében: az itt-tartózkodás egyik eredménye az a vers, amely így fejeződik be: „Hej, de meg is vert az isten / Engemet, / Hogy elhagytam a vitézi / Eletet, / Poéta lett belőlem, csak / Poéta, / Ott talán már kaplár volnék / ...” 17. Ez már aztán az élet! című versében írja: „Mi kéj, így kóborolni / Hegyen és völgyen túl / Mi kéj! mint dagad keblem / S erszényem...” 18. Ez is szállítószlop, többes sz. 20. Azonos betűk. 23. Arab eredetű savanykás tejfeleség. 25. Ipari, kereskedelmi vállalatok. 27. Elszigetel. 28. A függ. 25. vége. 29. Szeretnék, ha övök lenne. 30. Másról kért kölcsön. 31. A házmaster ez is egy kicsit. 32. Erjesztett innivaló! 34. Felejtethetetlen sorok születtek Erdődön 1848 novemberében: „Itt van az ősz, itt van újra, / S szép, mint mindig, énnem. / Tudja isten, hogy mi okból / Szeretem?” 36. UD. 38. fró. újságíró, a budapesti humor kiváló műve, jól ismert filmszövegei: Állami Aruház, Dollárpapa (1906—1961). 42. A legerősebb kártyaszín. 43. A népvándorlás idejének nagy-névi bolgár uralkodója. 46. Eszaki férfinév. 48. Szegény. 50. Nem veszik igénybe gyakran a szolgálatait. 52. 25—30 liter ürtartalmú mérőedény, szemcsés anyag mérésére. 53. Rómán dal. 54. Második személy — németül. 56. A zsidó szorap. 59. DYE. 61. A Kriterion kiadó könyvsorozata, névelővel. 63. A test nem igaz motorja. 64. A költői mézesetek alatt született a Tíz pár csókot egyvögből című vers is, amelyik így végződik: „Házassodjunk, hajhaj, / Házassélt kutyabaj, / Mindig szép, / Mindig a. / Reggel, délelben / ...” 65. FSH. 67. Érzékszerv. 69. Kérte vala. 70. Egyik művész. 72. Ilyen fő is van. 74. Hangnem. 75. Prémis állat has alatti prémje. 77. Szerencsés ember igeje. 79. AE. 80. Köb egyenmő hangzói.

KERESZTES ZOLTÁN



Miért nem került Aradra az Ezüstsztarga?

„Mahalek Mátyás már nemcsak magánember. Egy vállalat, egy megye híré, becsületét bízták rá. Azt még nem tudhatjuk, Aradra kerül-e az Aranyesztarga. Azt azonban biztosan, hogy képviselőnk minden tőle telhetőt megtesz.

Talán ez az országos elsőséghez is elég lesz.”

Több mint egy hónap telt el a fentebb idézett cikk megírása óta. Mahalek Mátyás esztargályos, az Esztergapadgyár dolgozója azelőtt nyerte meg a fiatal szakmabeliek versenyének megyei szakaszát. Rekordidő alatt elkészült, kifogástalan munkadarabbal bizonyította ismét: kiváló szakember, amilyennek néhány éve ismerik üzemében. Nem fukarkodtunk a dicsérő jelzőkkel, amikor róla írtunk. És azt sem mondhatnám, mítosz vágy volt az országos döntő első három helyének egyikére várni.

Azóta sok minden történt. A végső „esztargapadgyán” túl vagyunk, s nem került Aradra semmilyen trófea. Pedig ezúttal valóban csak egy hajszálon múltott. Ez a hajszál azonban olyan természetű, hogy megéri a bővebb foglalkozást.

Pár nappal ezelőtt kérdeztem Horváth Pál főmestert: mi a véleménye most Mahalekról? A válasz: A gyakorlati tudással nem volt baj munkadarabja nagyon jól sikerült. Csakhat a nehéz politikai kérdésekre nem tudott válaszolni.

Nem is zavartam tovább a nagy munkába merült mestert, a két mondatból is látszott: információi nem egészen pontosak. Az igazság ugyanis az: Mahalek elméleti felkészültsége nem volt éppen tökéletes, valóban nem tudott minden kérdésre felelni. Szorossáje versenyzőtársai sem, így továbbra is fej fej mellett haladhatott volna az Ezüstsztargáért, az országos II. helyért. Mert gyakorlati vizsgája nagyon jól sikerült, a második legnagyobb pontszámot érte el.

Ez volt a helyzet a döntő első napján. A másodikon már 15 ponttal kevesebbje volt. Erről azonban nem beszélt munkatársainak. És volt oka rá...

Ezért a hiányzó 15 pontért került sor a cikk megírására. Hogy tanulságul és figyelemfelkeltőül szolgáljon.

A pontokat a zsüri vonta le több megye küldöttségének határozott kérésére. Az aradi versenyző ugyanis (de nemcsak ő, ami azonban nem szolgálhat mentségére) a zsüri verseny előtt elhangzott kikötése el-

lenére csiszolóeszközt, dörzspapírt használt a munkadarab lesimításához. Ez jobba nem tette, csak kissé megszépítette. S a kozmetikázásnak az Ezüstsztarga elvesztése volt az árát.

Az értékes trófea elvesztése fájdalmas dolog. Annál is inkább, mert az év utolsó szakmai versenye volt. A többen nem temették babér az aradiaknak.

Ha ezek után azt hiszi az olvasó, hogy elsősorban az Ezüstsztarga elvesztését sajnálom, téved. (Pedig a verseny azért verseny, hogy megnyerje valaki. S miért ne lehetne a győztes annak az üzemnek a dolgozója, ahol negyedszázaddal ezelőtt az első román esztargapadot gyártották?)

A legjobban mégis az bánt, hogy így, a szabályok be nem tartása miatt veszítettünk. Kicsit erősebben fogalmazva: azért, mert képviselőnk nem egészen becsületes eszközökkel akart érvényesülni.

Kicsi ügy — mondhatná valaki —, nem szabad belőle messzemenő következtetéseket levonni.

Hát nem túl nagy, de éppen a döntő pillanatban következett be, ami mindig felnyitja a dolgokat. S ha kicsi ügy is lenne — a lényege ugyanaz. És aligha bagatelizálható annyira, hogy szó nélkül el szabadna menni mellette. Ami Temesvárról, az országos döntőben történt, feltétlenül egy nevelési hiányosság megnyilvánulása.

Mi a véleménye a történetekről, valamint arról, hogy Arad megyei fiatalnak nem sikerült számottevő helyezést elérnie az esztargályosok, marósk, szövő-, fonó- és varrók országos versenyén, Tóth Béla elvtársnak, a megyei KISZ-bizottság Munkafüzetek Tanácsa elnökének?

— Az esztargályos döntőn a sikertelenség egy olyan kisiklésen múltott, amelynek nem szabadna előfordulnia. Ami a többi sikertelenséget illeti, okait a következőkben látom: 1. Nem fordítanak a munkahelyeken, a részlegeken, üzemekben kellő figyelmet a szakmai vetélkedők tömegszervezésére. Előfordul, hogy a versenyszabályzatot ellentétben nem a legfelkészültebbek kerülnek a magasabb szintekre. 2. Hiányságok vannak az elméleti felkészülésben. KISZ-szervezetünk egy részében nem tudatosodott eléggé, hogy a legújabb technikai-tudományos ismeretek elsajátítása létfontosságú. Ezzel magyarázható meggyőzően a fiatal újtók, feltalálók, észze-rusítók annyira kicsi száma. 3. Az ifjúsági szervezetekben észlelhető nevelési hiányságok. Ezek taglálására a megyei KISZ-bizottság nemrég megtartott plenáris ülésén részletesen kitértünk, felszámolásra nagy hangsúlyt fektetünk a következő időszakban.

Nem Mahalek Mátyás esetéből akarok „ügyet” csinálni. Többről van szó: az ifjúsági szervezetek nevelő munkájáról. Egy olyan rendkívül fontos területről, amelyről nagyon sok szó esik mostanában, néhol azonban lényeges vonatkozásairól feledkeznek meg.



Termelési gyakorlaton az Aradi Mezőgazdasági Líceum tanulóit. A korszerű állattenyésztésben, a legjobb fajták kiválasztásában ma már a laboratóriumi vizsgálatok is nagy szerepet játszanak.

Éljünk a lehetőségekkel!

Ellelt beszélgetés az egyik aradi orvosi rendelőben. Fiatalok, leendő anyák a gyermeknevelésről vitálgatnak.

— Én bizony nem bánom majd, ha a fiam csintalan lesz. Miért kell megverni egy gyereket azért, ha a falra rajzol, vagy eltöri a vázát?

— Rendre kell szoktatni már kicsi korában. Nekem csak ne firkálja a falat.

— Ugyan, mit beszéltek! Kétezerben ugyanis itt a világ vége!

A kijelentés villámként csap le, valóssággal megbeníti. Jól hallottam? Igen, és a másik két fiatalasszony — nem lehetnek idősebbek 20–21 évesnél — immel-ámmal tiltakozik.

A beszélgetés végén nem hallottam, s megvallom, hosszú idő óta az is először fordult elő, hogy ilyen esettel találkoztam. Bizonyára kevesen vannak azok, akik a beszélgetés főszereplőjéhez hasonló módon gondolkodnak. Am azt hiszem, akár egyetlen eset is elég lenne ahhoz, hogy a kérdést a lehető legnagyobb komolysággal kezeljük. Tudományos-technikai forradalmak korát éljük, a tudomány egyre jobban behatol az élet, a világmindenség titkaiba. Népünk a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom megvalósításán munkálkodik, hazánk előtt a történelemben példa nélkül álló távlatok nyílnak.

Ismerik vajon a tudomány vívmányait, népünk építőmunkájának eredményeit, a materialista világszemléletet az ilyen elkötelezett kijelentéseket tévő fiatalok?

Azt kell mondanunk, bizonyára hallottak róluk. Hisz az iskolában, az ifjúsági szervezetben, a tömegkommunikációs eszközök-

kön keresztül feltétlenül kapcsolatba kerültek ezekkel a kérdésekkel. Ugy látszik azonban, ezek a hatások esetükben nem bizonyultak eléggé tartósak. Vagy talán azokat a formákat nem sikerült megvalósítani, amelyek a marx-lenini tudományos világszemlélet teljes győzelmét eredményezték volna minden egyes fiatal tudatában?

A tudományos materialista nevelés valamennyi ifjúsági szervezet feladata. Ha

kimutatást készítenék az e célt szolgáló akciókról, eléggé tekintélyes számokat kapnánk. Az eredményességet azonban nem csupán az akciók mennyisége — sokkal inkább a minőség dönti el. Márpedig sok helyütt nagyfokú formalizmus, néhol egyenesen nemtörődomség tapasztalható a KISZ-szervezetek részéről ebben a vonatkozásban.

A hatékony tudományos materialista nevelés az összes nevelő tényezők összefogásának eredményeképpen valósulhat meg. Pártunk és államunk politikájának, építőmunkánk eredményeinek megismertetése, a könyvtárak, a mozik, a tudománynépszerűsítő brigádok lehetőségeinek jobb kihasználása, az ifjúság művelődésének, szórakozásának körültekintőbb megszervezése csak néhány a rendelkezésre álló lehetőségek közül.

Az elmúlt héten a KISZ Központi Bizottsága nyolc megye — Arad, Brassó, Fehér, Hunyad, Krassó-Szörény, Mehedinți, Szeben és Temes — ifjúsági szervezetei képviselőinek részvételével tapasztalatcserét szervezett a materialista tudományos nevelés kérdéseiről. A jól sikerült tanácskozás következtetéseinek ismertetésére visszatérünk.

HÍREK

Az Arad megyei KISZ-bizottság hónapokkal ezelőtti teljesítette 1973-ra szóló gazdasági tervét. Most, néhány nappal az év befejezése előtt már az önkéntes-hazafias munka tervének több mint 200 százalékos teljesítését jelentik a finanszírozott munkáknál (mintegy 2 200 000 lej értékben), 150 százalékos túlteljesítést a finanszírozatlan munkálatoknál (mintegy 90 000 000 lej értékben). Az objektumok több mint felénél az eredeti vállalkásnak több mint kétszerese valósult meg. Ezzel teljesítménnyel Arad megye — a tizedik országos második lett — ismét az első helyek valamelyikére tarthat igényt az ország megyei között folyó versenyben.

Megyeszerte megemlékeznek a 18. évüket betöltött nagykorúvá váló fiatalokról. Bensőséges rendezvényeken nyújtották át az ifjúsági szervezetek üdvözlőleveleit és jókívánságait eddig több mint három ezer fiatalnak.

Az ifjúsági szervezetekben befejeződtek a beszámoló- és választási közgyűlések, s ezután kerül sor az újonnan megválasztott bírók és bizottságok tagjainak kiképzésére. Az elmúlt héten mintegy 30 községben tartották meg az új KISZ-aktív kiképzését.

A napokban nyílt meg Ineu, az ifjúsági klubban, a tudományos könyvek kiállítása. A megnyitón több mint száz fiatal vett részt.

Az oldalt
JÁMBOR GYULA
szerkesztette

Nevelőmunkánk fontos eszköze

Peldaképeink a kommunisták, Cutezătorii hírek Interjúnk. Találomra kiragadott allando rovatcímek a pionírok országos tanácsának gyermeklapjaiból, a Cutezătorii és a Jóbarát folyóiratokból De a felsorolást kiegészíthetnők a Racheta, Luminita és a Napsugar állandó rovatcímeivel, tudományos ismereteket közlő, gyermekeknek szánt irodalmi alkotásokat közlő állandó rovataival is.

A címek pusztán felsorolásából is kitűnik: a gyermeksjó komoly feladatot vállalt magára az iskola hazafias nevelő munkájában, dolgozó népünk alkotóerejének, munkasikereinek megismertetésében. Az, aki olvasott akár egyet is az említett lapok közül, legyen szülő vagy nevelő, meggyőződhet arról: a Pionírszervezet Országos Tanácsának gondozásában megjelenő kiadványok felmerhetetlen segítséget jelentenek számukra, eligazítják a gyerekeket a világról alkotott helyes nézetek kialakításában. A gyermekekhez szólnak, a nyelvükön, értelemi képességeiknek megfelelő szinten közölnek tudományos, politikai ismereteket, szórakoztatást nyújtanak, a szabad idő hasznos eltöltését biztosítják, tarkabarka rovataik ösztönzést jelentenek, a pioníregységek, osztagok tevékenységéről szóló beszámolók a jó példa követésére serkentenek.

Felmerül a kérdés: eljutnak-e ezek a kiadványok azokhoz, akiknek írták és annyi gondnal szerkesztették meg a szí-

Pionírmozgalm

nes, illusztrációkban gazdag kiadványokat?

A megyei pionírtanács múlt szerdán megtartott bírógyűlésén a propagandamunka és a sajtóterjesztés elemzésének kapcsán a hozzászólók leginkább ezt a kérdést emelték ki. A mélyreható elemzések tanúsága szerint a pionírpapancsnokoknak, a pionírmunka irányításával megbízott tanároknak több körültekintéssel kell foglalkozniuk ezzel a kérdéssel. A gyermekek ugyanis a felnőttektől várják el az iránítást ilyen egyszerű olvasmányaik kiválasztásában is.

A pionírok körében végzett sajtóterjesztés tehát azzal kezdődik, hogy a pa-

rancsnokok ismerjék alaposan a gyermekkiadványokat.

A pozitív példák népszerűsítésére, a pionírmozgalm időszerű eseményeinek ismertetésére kiváló alkalmat nyújtanak a gyermekekhez mért, érdeklődési körüknek, értelmi képességüknek megfelelő szemléltető agitáció különböző formái is. Kétségtelenül találni igényes szemléltető agitációt. Nagyon kevés a jól összeállított fotomontázs, az iskola, a pionírszervezet életét, a kulturális, sport- és turisztikai tevékenységet tükröző újság. Pedig a gyermekek helyes magatartásának kialakításában fontos szerepe van az iskolai falújságoknak, rajzos szatirikus mellékleteknek. Több gondnal, nagyobb körültekintéssel kell megszervezni a szemléltető agitáció nevelő hatását figyelembe vevő tevékenységet.

A bírógyűlés legfőbb tanulsága: haldéktalanul ki kell bővíteni a sajtóterjesztéssel és a sajtólevelezéssel foglalkozó kollektívákat, tájékoztatni a helyi és a központi sajtót a pionírszervezetben kifejtett értékes munkáról.

CZÁKÓ MARGIT

1973. december 28.,

Péntek

Napkelte 7.51, napnyugta 16.43 óra.
kor. Az évből eltelt 362 nap, hátra
van még 3.

Éjjel-nappal

három váltásban jól képzett szakemberek-ből álló intervenció csapatok tartanak ügyeletet a Község- és Lakásgazdálkodási Vállalat különböző részlegein. (Ivóvíz-szolgáltatás, távfűtés, melegvíz-szolgáltatás, csatornázás, gázfűtés) 1973 december 30-án és 31-én, illetve 1974 január 1-én és 2-án. A gázszolgáltatásban előadódó hibákkal, zavarokkal a 117-66-os számú telefonon kell bejelenteni. A vízszolgáltatási, távfűtési, melegvíz-szolgáltatási, illetve csatornázási meghibásodásokat pedig a vállalat diszpécserszolgálatánál kell jelenteni, a 122-22-es telefonon. Ezenkívül a vállalat székházában éjjel-nappal szolgálatot tart a vezetőség egy megbízottja, aki reklamációkat fogad el a 301-24-es telefonon.

Az Áramszolgáltatási Vállalat

megkettőzi a javító, intervenció csoportok számát, hogy az ünnepek alatt zavartalan legyen az áramszolgáltatás. Hibabejelentéseket, éjjel-nappal, a következő telefonszámokon fogadják el: 122-30, 122-31 és 122-32.

A fodrász- és borbélyüzletek programja

Vasárnap, december 30-án az összes aradi nőifodrász- és borbélyüzlet reggel 7.00-tól déli 12.00 óráig tartanak nyitva. Az év utolsó napján a szokásos hétköznapi program szerint — tehát reggel 6-tól este 21.00 óráig — állnak a fodrászok és a borbélyok a vendégek rendelkezésére. Az új év első napján valamennyi fodrász- és borbélyüzlet zárva lesz, 2-án viszont nyitva tart a Muresi száloda mellett 5-ös számú, illetve a Jaxiál-tomasz mellett 7-es számú borbélyműhely, mindkettő 7.00-12.00 óra között.

Figyelem!

December 31-én érvényüket veszítik az ideai tűzifa-utalványok. Aki tehát még nem váltotta ki tűzfeljét, vasárnapig megteheti.

Működés

Az Aradi Meteorológiai Központ jelenti: a mai napon viszonylag változó idő felhős égbolttal. Helyi eső, néhol ködcsillás lehetséges. Gyenge, majd mérsékelt nyugati szél. A hőmérséklet állandósul. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 2 és plusz 2, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 3 és 8 fok között változik. Reggel helyi ködképződés, helyenként zúzmara.

A VIDEKI MOZIE MŰSORA

LIPPA: Hét nap (r). INEU: A világ szórakozik (r). CHISINEU CRIS: Cowboy

Tájékoztató

Szerkesztette:
SZABÓ JÁNOS



A Romanja üzlet ajándékokkal várja az örömszerző vásárlókat.

BÍRALATI CIKKUNK NYOMÁN

Ezúttal nem késlekedtek

Lapunk 8924. számában Azonnal cselekedni címmel arról írtunk, hogy a November 7-én az 1-es számú Általános Iskolával szembeni épület homlokzatáról leesett az egyik gipszfigura, s még egy-kettő úgy áll, hogy... veszélyeztetett a járókelők testi épségét. Válaszában a Megyei Község- és Lakásgazdálkodási Vállalat házkezelőirodája közölte: elfávolították azokat a gipszfigurákat, amelyek leomlással fenyegettek.

Az eset kapcsán a következőt jegyezzük meg. Csakis a „lőbb szem többet lát” alapon várhatjuk el teljes joggal, hogy városunknak a jövőben se legyenek ilyen veszélyeket rejtő helyei. Igaz, tudomásul kell vennünk: nem minden javítanivalót javíthatunk meg márról holnapra. De ha a fentiekhez hasonló, testi épséget veszélyeztető helyzetet észlel bárki is, honpolgári kötelessége, hogy jelentse. És ilyen esetekben az intézkedés, a cselekvés — egy percre sem késlekedhet!

(S. I.)

Bélyegsarok

A Posta- és Távközlési Vezérigazgatóság jövő évi bélyegkiadási terve körülből 25 érdekes bélyegsorozat kiadását irányozza elő. Több sorozatot szentelnek a hazai nagy eseményeknek és megnyilvánulásoknak, mint például Románia fasiszta ige alóli felszabadulásának 30. évfordulója, a Román Kommunista Párt XI. kongresszusára. A jövő évi bélyegkiadási tervben sorozatot szentelnek Napoca municípium 1850. évfordulója, a Pionírszervezet megalakításának 25. évfordulója, a hagyományos Román Postabélyeg Napja, a romániai lovasversenyek centenáriuma alkalmából, valamint nagy sporteseményeknek.

A bélyegkiadási terv témaköréhez tartoznak még művészi reprodukciók, természetvédelem, román archeológia. Sorozatot adnak ki a nemzetközi békevédelmi mozgalom 25. évfordulójáról, az európai köz- és kulturális-gazdasági együttműködésről, a Nemzetközi Postaszövetség centenáriuma alkalmából.

Az oktatás, a kutató- és termelőmunka

szoros egységének megteremtése fontos előfeltétele a jövő szakemberének képzésében. Ennek érdekében számos műszaki felsőoktatási intézet több tanszéke az év folyamán különböző témákban és vállalatokban tevékenykedett. A fiatalok itt előadásokat hallgatnak, gyakorlati és kutatómunkát végeznek, a tanárok pedig részt vesznek az ízem tevékenységében. Így például a Bukaresti Politechnikai Intézet több mint 30 tanszéke a Semănătoarea, a 23 August, az Electromagnetica stb. vállalatban tevékenykedett. Ugyanígy az Építészeti Intézet és a Gazdasági Tanulmányok Akadémiájának több tanszéke eredményesen együttműködött a Proiect-București Intézettel, a szerszámgép- és aggregárgyártó, a Román Optikai Művekkel és a Danubiana vállalattal, a Nicolae Bălcescu agronómiai intézet számos tanszéke pedig szoros kapcsolatba létesített a funduleai Gabona- és Ipari növénytermesztési Kutatóintézettel, a Afumai, Mogosoaia és a 30 Decembrie állami mezőgazdasági vállalatokkal.

A Kolozsvári Politechnikai Intézet szerszámgép-technológiai katedrái részben a helybeli Csiszológépgyárban és részben a szintén helybeli Tehernig üzemben működnek, a Gh. Asachi Politechnikai Intézet ipari kémia fakultása, valamint az Alexandru Ioan Cuza Iași-i egyetem kémiafizika katedrája a Iași-i Petru Poni makromolekuláris vegyészeti intézetben. A brassói egyetem külön kabinetet létesített a város nagy ipari egységeiben: a Tractorul üzemben, a Tehergépkocsigyárban, a Rulmentul üzemben és az Electroprecizia üzemben.

Balesetveszély!

Néhány hónappal ezelőtt javították a Porumbaculniutca kezdetén lévő Holtmaros-hídot, amely Szilvástelepet köti össze a várossal. Rövidesen hatalmas gödör keletkezett a hídon, beszakadt a padló, am az illetékesek nem figyeltek fel a balesetveszélyre. A municipiumi néptanács végrehajtó bizottságának a figyelmébe ajánljuk, hogy intézkedjen mielőbb, ne várjanak a baleset megtörténteig.

Igények és orientáció

Mi jellemzi napjainkban — a fogyasztási szövetkezetekben — a lakosságnak nyújtott szolgáltatásokat? A választ a kérdésre tömören így adhatnánk meg: a törekvés a változatosság felé, a változó és növekvő igények minél jobb kielégítése felé. Mert amíg a kisipari szövetkezeteknél a tendencia a kis- és nagyobb sorozatgyártásra való berendezkedés, addig a fogyasztási szövetkezetek arra töreksznek, hogy lehetőleg minden szakmában, a megye egész területén arányos legyen az elosztás. S noha a hagyományos mesterségek (női és férfi szabóság, cipész-műhelyek, órájavítás stb.) iránt is nő az igény (mert például falun is mindinkább mereire készült rendelt ruhában szeretnek járni), egyre nagyobb teret hódítanak az új mesterségek: a rádió- és televíziójavítás, a háztartási villamossági gépek karbantartása, a kőműves és festő szakma stb.

Ime két szám az Arad megyei fogyasztási szövetkezetek szolgáltatási hálózatának bővüléséről: jelenleg ezekben az egységekben 82 iparágban több mint 1820 szakember dolgozik. És még egy adat: csupán 1973-ban 95 új műhelyt létesítettek, többségüket olyan helyen, ahol a kisipari szövetkezet nincs képviselve — illetve a megye legtávolabbi helyeiseiben. Ott pedig, ahol „párhuzamosság” jött létre, ezt sem nehezményezik a lakosok, mert kialakult egy egészséges versenyszellem, a megrendelőnek van miben válogatnia.

Jótállási időben a rádiót, tévét, háztartási gépeket csak a kisipari szövetkezetek javíthatják. Mégis, 1973-ban, a már meglévő mellett a fogyasztási szövetkezetek újabb 4 vidéki helységben nyitottak háztartási gépeket karbantartó műhelyt (Soborsinban, Alunison, Săgon és Kirtösön), rádió- és televíziójavító egységet pedig Feniakon és Pécskán.

Sokan, nagyon sokan építenek új házat falun és a megye kisvárosaiban, mások átépítik, korszerűsítik lakóházukat. Ezért gyarapszik gyors ütemben a fogyasztási szövetkezetek keretében a kőműves- és festő munkát vállaló műhelyek száma. Idén például nem kevesebb, mint 8 helyen létesült ilyen egység — Vladimirescu, Ineuban, Kerándon, Căprioaran, Stejari-on, Vărădia de Mureș-on, Gurahoncon és Toc faluban. Újabb előregyártott épüleanyagokat készítő részlegek kezdtek meg tevékenységüket Mácsán és Nagyperegén. Szintén a vidéki lakásépítkezéseket szolgálják a régebbi és újabb épületbádógos műhelyek (idén Sebesen, Soborsinban, Zimandujfalun és Hasmáson létesült ilyen műhely), valamint az épület- és bútorasztalos műhelyek — idén ezekből Moneasán, Dorobáncon, Szekesúton, Kirtösön (itt ez már a harmadik), Pélen és Simándon létesült ilyen részleg.

Szólhatnánk itt a modern szolgáltatási komplexumok számának a növekedéséről is. De csak néhányat említhetünk meg az újabbak közül: Nagylakon, Feniakon, Kirtösön, Szemlakon, Nagyperegén dolgoznak a szakemberek nagyszerű munkakörülmények között, s néhány nap múlva Beliu községben is beköltözik az új, modern komplexumba. De azt is el kell mondanunk, hogy a termelőrészlegek profilját is úgy alakították ki, hogy azokban olyan árucikkeket gyártsanak, amelyek nem kaphatók a kereskedelemben, mi több, a sajátos vidéki és helyi igényeknek megfelelően.

Néhány szót a jövő évi tervekről: nem kevesebb, mint 200 új műhelyt létesítenek 1974-ben, s ezek többsége a távolabbi, főleg pedig a megye hegyvidéki községeiben, falvaiban nyílik.

SZ. J.

MŰSORKALAUZ • MŰSORKALAUZ • MŰSORKALAUZ • MŰSORKALAUZ • MŰSOR •

Működés

DACLA: A jelzett atom művelet (sz) (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.30). STUDIO: Förgőgép (r) (10, 12, 14, 16, 18, 20). IFJÚSÁGB: A hölgy és a csavargó (am) (11, 14, 16). A szerelem pénteken kezdődik (r) (18, 20). PROGRESUL (Újrad): A Balfe sziget rejtélye (r) (15, 17, 19). SOLIDARITATEA (Gaj): Tiszta kézrel, Az utolsó pillány (r) (18). CFR (Gárdist): A virágáruslánya (k) (16, 19).

A VIDEKI MOZIE MŰSORA

LIPPA: Hét nap (r). INEU: A világ szórakozik (r). CHISINEU CRIS: Cowboy

(am). NAGYLAK: Simon Templar közbelép (a). KÜRTÖS: Az utolsó pillány (r). PANKOTA: Az erőszak ányékában (o). SEBES: A merénylet (r). SZENTANNA: Üldözés Amsterdamban (am). PÉCSKA: Babuska kalandjai (r). SIRIA: Monte Carlo (am). VINGA: A rendőrség köszöni (o). BUTTYIN: A hozomány (r).

Filmtelevízió

9.00 Francia nyelv tanfolyam (a 74. lecke ismétlése). 9.30 Orosz nyelv tanfolyam (a 72. lecke ismétlése). 10.00 Telex. 10.05 Titiana Mihály-medalion. 10.25 Rajzfilm. 10.35

A filmvilág hírek. 12.00 Híradó. 16.00 Vakációtéliné. 17.30 Angol nyelv tanfolyam (72. lecke). 18.00 Telex. 18.05 Lottó-híradó. 18.15 Autósoknak. 18.30 Stadion. 19.50 Gazdasági évkönyv (II). 19.10 Népzene. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 A hét dala. 20.05 A köztársasági évfordulónak szentelt irodalmi-művészeti összeállítás. 20.35 Az 1. számú újságok — lengyel játékmű. 22.05 24 óra.

Bőbeszínház

VASÁRNAP, december 30-án 10.30 4. rakori Capra cu trei iezi.

Múzeum

Az Arad Megyei Múzeum, Bocsor tév 1. szám, telefon 1-64-99 naponta — hétfő kivételével — 10-18 óra között tart nyitva.

Megtekinthetők az alábbi kiállítások: Állandó jellegűek: Okori történelem. 1848-as forradalom múzeuma, képzőművészeti tárlat. Arad megyei népművészet. Időszakos: Arad megyei szűrk és bekecsék.

Beléptíj felnőtteknek 1 lej, tanulóknak 50 bani.

Rendezvények külföldön

MOSZKVA.

A köztársaság kikiáltásának 26. évfordulója alkalmából csütörtökön a moszkvai Krasznij Proletarij nyomdaipari vállalat (az SZRBT alapító tagja) klubjában díszgyűlést szervezett a Külfölddel Baráti és Kulturális Kapcsolatok Apólo Szovjet Társaságok Szövetsége és a Szovjet-Román Baráti Társaság (SZRBT) központi vezetősége.

Részt vettek a Külfölddel Baráti és Kulturális Kapcsolatok Apólo Szovjet Társaságok Szövetsége és az SZRBT-nek az alelnökei, az SZKP KB külügyi osztályának több aktivistája, külügyminisztériumi főtisztviselők, kulturális személyiségek, népes közönség.

Ügyszintén ott volt Gheorghe Badruș, Románia Szocialista Köztársaság moszkvai nagykövete és a nagykövetség több tagja.

Díszgyűlést A. I. Rotanova, az SZRBT alelnöke, a Krasznij Proletarij vállalat pártbizottságának titkára nyitotta meg.

1947. december 30. jelentőségét Románia történelmében és a román-szovjet baráti kapcsolatok fejlődését A. V. Riabinin, az Inturiszt vezérigazgatójának első helyettese, az SZRBT alelnöke és Gheor-

ghe Colț, a moszkvai román nagykövetség miniszteri rangú tanácsosa méltatta.

SZOFIA.

December 27-én a szófiai román nagykövetség sajtóértékesítést tartott a köztársaság kikiáltásának 26. évfordulója alkalmából.

Trofim Simedrea nagykövet ismerette az 1947. december 30-i történelmi esemény fontosságát, a köztársaság kikiáltása óta elért eredményeinket, külpolitikánkat, a román-bolgár baráti és együttműködési kapcsolatokat.

TIRANA.

Az albániai külföldi és kulturális kapcsolatok bizottsága a Tiranai Állami Egyetem rektorátusával együtt december 28-án román filmbemutatót rendezett köztársaságunk kikiáltásának 26. évfordulója alkalmából. Bemutatóra került a Decolarea című játékfilm.

Tode Dhomo egyetemi tanár méltatta a köztársaság kikiáltásának jelentőségét és a román nép szocialista építőmunkájának sikereit.

Innen-onnan

HOUSTON.

Az amerikai szakemberek meglepődésüket fejezték ki a harmadik Skylab-expedíciónak a Kohoutek üstökösről küldött adatokért. A legénység kedden, a laboratóriumon kívüli tevékenység során hét órán át megfigyeléseket végzett az üstökösről, két különleges filmzongoréppel felvételeket készítettek róla különböző hullámhosszú spektrumban. A tudósok remélik, hogy a nagy fontosságú felvételek hozzájárulnak majd naprendszerünk eredetének tisztázásához.

Az üstökök 400 000 kilométeres óránkénti sebességgel közeledik a Naphoz, s legnagyobb fényességét pénteken, greenwichi idő szerint 10.24 órakor éri el, amikor a legközelebb mintegy 21 millió kilométerre lesz a Naphoz. Naprendszerünk központjától távolodva, most már este lesz látható. Az asztronauták a laboratóriumból csak január 8 után láthatják meg ismét az üstököst. A legalkalmasabb megfigyelési időszak — mind a laboratóriumból, mind pedig a Földről — január 10 és 15 között.

MOSZKVA.

A világűr békés célú kutatására és felhasználására megkötött szovjet-francia egyezménynek megfelelően, szerdán a Szovjetunióban fellőtték az Aureole-2 műholdat. A TASZSZ szerint a műhold re-

detektése a magaslégkör fizikai jelenségeinek kutatása. A kísérletek 1971-ben kezdődtek az első Aureole-típusú műholdal.

A fedélzeti műszerekkel végrehajtott méréseken kívül számos ország földi megfigyelőállomása egybehangolt geofizikai kutatásokat végez a műhold segítségével.

SZOFIA.

Orvosi vizsgálat során kiderült, hogy négy veseje van a 45 éves Georgi Vasilev bolgár vasutasnak. Mind a négy vese egymástól függetlenül működik.

PARIZS.

A 31 éves Julien Duval 11 éven át vezetett hajlasi engedély nélkül. Most december 24-én egy forgalmi rendőr megállította, mert a gépkocsi kipufogója túl nagy zajt csapott.

Duval kijelentette, hogy tizenegy év alatt nem volt balesete, és most először ellenőrizték.

küldetéseket szerettek. A népek közötti jobb megismeréshez vezetett A SZOVJETUNIOVAL ÉS A NEMET DK-VAL VALÓ CSEREPROGRAM keretében szervezett SZÍNHÁZI FESZTIVÁL és ZENEI NAPOK. Csaknem 100 fiatal román művész szép sikerrel vett részt több rangos zenei és balett-versenyen. A román képzőművészek

Románia aktívan részt vesz a kulturális értékek nemzetközi cseréjében

nagy sikerű kiállításokat rendeztek Argentínában, Ausztriában, Braziliában, Csehszlovákiában, Kínában, Kolumbiában, Ecuadorban, Franciaországban, Németország SZK-ban, Olaszországban, Jugoszláviában, a Mongol NK-ban, Peruban, Lengyelországban, az USA-ban, a Szovjetunióban, Uruguayban és Venezuelában. Dimitrie Cantemir születésének 300. és Dimitrie Paciurea szobrász születésének 100. évfordulójáról több országban dokumentációs kiállításon emlékeztek meg.

A ROMÁN FILMGYÁRTÁS 1973-ban 14 filmmel jelentkezett a nagy nemzetközi fesztiválokon. A román művészek tömeges

A szocialista országokból

VARSO.

A Katowice vajdasági Rybnik villamoserőmű építői két hónappal hamarabb előtti üzembe helyezték a negyedik energiateljesítményű blokkot is. Az erőmű bezerelt teljesítménye elérte a 800 megawattot.

☆

A mieleci autógyár a nyugatnémet Varta akkumulátorgyárral együttműködésben előállította az első lengyel villamos gépkocsit. A városi közlekedésre szánt gépkocsikétszemélyes, legnagyobb sebessége 60 kilométer óránként. Az elektromobil sorozatgyártását a jövő évben kezdik meg.

☆

Kvarcbánya és kvarcnemesítő gyár épül Kielce közelében. Az új létesítmény a jövő évben kezd meg működését évi 260 000 tonna kapacitással.

PRAGA.

Félmillió hangszert gyártottak az idén a csehszlovákiai Hradec-Kralove-i hangszergyárban. A gyár külön szakemberei több mint 220 féle fűvőhangszert és mintegy 80 féle húros hangszert, pianót és zongorát állítanak elő. A gyártmányok nagy részét exportálják.

☆

A csehszlovák geológusok Délkelet-Morvaország szubkárpati övezetében Morave, Nikolicic és Kurdejov helység kö-

zött mintegy 4000, illetve 5000 méter mélységben gazdag kőolaj- és földgázterületeket fedeztek fel. Bevételek szerint 24 óra alatt hozzávetőleg 6 tonna kőolajat termelnek majd ki.

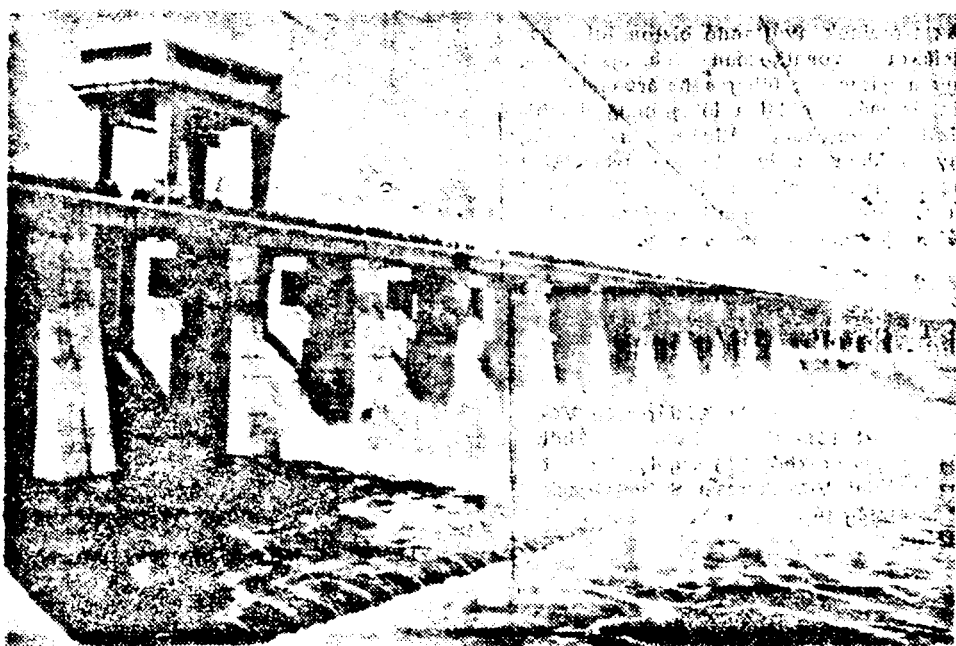
A geológusok a környező övezetekre is kiterjesztették a kutatásokat.

PEKING.

Kínában a népi hatalom éveiben elért egyik legnagyobb siker a munkaerő teljes felhasználása és a munkanélküliség felszámolása. Míg Sanghajban a múltban több mint 800 000 munkanélküli volt, a felszabadulás után az új körülmények között, a hatóságok energikus intézkedései révén sikerült felszámolni a munkanélküliséget, pedig a város dolgozóinak száma háromszorosára emelkedett. Jelenleg Sanghaj 5,7 millió lakosa közül csaknem 3 millió alkalmazott.

BELGRAD.

A spliti hajógyárban vízre bocsátottak egy 116 000 tonnás hajót. Az óriáshajó a Shipping Corporation of India cég megrendelésére készült. Ez volt a legnagyobb Jugoszláviában gyártott hajó, amelyet teljes egészében a szárazföldön szereltek össze. Mint ismeretes, a polai kikötőben nagyobb hajókat is gyártanak, de ezeket két részben bocsátják vízre, s ott szerelik össze. Az említett hajó 20 000 lóerős Diesel-motorjait ugyancsak Splitben gyártották.



SZOVJETUNIO: A V. I. Lenin vizeirőmő a Volgán.

1973-ban országunk aktívan részt vett a kulturális értékek cseréjében — mint egyébként más területeken is —, művészek és kultúrájának humanizmusával szüntelenül hozzájárul a népek közötti jobb megismeréshez, a barátság fejlődéséhez, a bizalom és az erényítés tétkörének megszilárdításához szerte a világon.

Országunk 1973. évi kulturális együttműködési kapcsolatairól és jövő évi terveiről VASILE ILEASĂ, a Szocialista Művelődési és Nevelési Tanács külügyi igazgatójának igazgatója a következőket mondotta:

Számos külföldi könyvkiadó nagy érdeklődést tanúsított a román szépirodalmi és tudományos könyvek iránt, s ennek tulajdonítható, hogy több mint 50 művet adtak ki, illetve adtak ki újra külföldön.

LIVIU REBREANU, GEORGE CALINESCU, ZAHARIA STANCU, JEAN BART több regénye, CARAGIALE, CAMIL PETRESCU, LUCIAN BLAGA, HORIA LOVINESCU színművei, VERONICA PORUMBACU, TIBERIU UTAN-versesköteteket láttak napvilágot külföldi nyomdáknál 1973-ban. Számos román tudós munkája jelent meg külső kiadásban az USA-ban, Hollandiában, Angliában és Japánban. Művészeti téren csaknem 60 hivatalos együttes — szimfonikusok, szimfonikus és kamarazenekarok, kórusok, ének- és táncgyűjtések stb. — és számos működő együttes több mint 20 országban turnézott, szép sikereket és

jelentkezése a külföldi rendezvényeken ismétellen bizonyította, hogy Románia, A ROMÁN KULTÚRA AKTÍVAN BEKAPCSOLÓDIK A NEMZETKÖZI KULTURÁLIS ÉLETBE. A román népnek több alkalommal is lehetősége nyílt, hogy a különböző külföldi művészegyüttesek, kiállítások, filmbemutatók és más kulturális rendezvények

ZETI SZÍNHÁZ, a G. I. NOYTARA és a GIULESTI SZÍNHÁZ társulata, a fővárosi ROMÁN OPERA befektetése, a BUKARESTI és a KOLOZSVARI FILHARMONIKUS ZENEKAROK, a MADRIGAL KÓRUS, a RAPSDIA ROMÁNIA, a CIOCIPLIA és a DOINA POLKLOREGYÜTTES; több működő együttesünk lép majd fel nemzetközi folkloresztiválokon, illetve versenyeken.

ROMÁN KÉPZŐMŰVÉSEK, festőművészek és grafikusok műveiből kiállításokat rendeznek a Szovjetunióban, a Magyar NK-ban, a Német DK-ban, Németország SZK-ban, Kínában, Peruban, Venezuelában, Costa Ricában, illetve Mexikóban. Több országban fényképkonferenciákon szellemi kultúrát és művészetet képviseljük. A csererendezvények keretében számos román művész és kulturális dolgozó látogat külföldre.

A Bukarestbe látogató külföldi együttesek között megemlítjük a Leningrádi Puskin Színházat, a Szófiai Nemzeti Színházat, a Budapesti Vígszínházat, a Berliini Állami Operát, a Zágrábi Filharmóniát a cseh Leningrádi együttest. Angol, osztrák, belga, francia, nyugatnémet, ír, olasz, pakisztáni, amerikai stb. színtársulatok és zenekari együttesek vendégmunkáját is tervbe vettük. Bukarestben mexikói, afrikai, szovjet, csehszlovákiai, Német DK-beli és amerikai festőművészeti és képzőművészeti kiállításokat rendeznek.

révén megismerje más népek kulturális kincsét.

Elszöndhajuk tehát, hogy az 1973-as év pozitív eredményekkel zárult, de 1974-ben, az antilászló nemzeti legyőztes lelkes győzelme 30. évfordulójának esztendőjében még nagyobb lelatatok hárulnak ránk a szocialista kultúránk és művészetünk sikereinek népszerűsítésében — mondott az SZMNT külügyi kapcsolatok igazgatója. A jövő évi kulturális csereprogramnak és ékesszólóknak és még átgondolnunk kell tehát tükröznie ezeket a megvalósításokat. Európa és más kontinensek több mint 20 országában vendég szerepel majd a BUKARESTI, IASI-I és a TEMESVARI NEM-

Ştefan Andrei elvtárs befejezte megbeszéléseit a JKP KB székházában

Csütörtök délután a JKP KB székházában befejeződtek a megbeszélések Ştefan Andrei elvtárs, a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának titkára és a Japán Kommunista Párt küldöttsége között. A japán küldöttséget Tetsuzo Fuwa, a JKP KB Elnökségének és Allandó Elnökségének tagja, a titkárság főnöke vezeli.

A megbeszélésen a felek tájékoztatták egymást a két ország helyzetéről, az RKP,

illetve a JKP tevékenységéről, és véleményeserét folytatták a kölcsönös érdeklődésekről.

A felek ez alkalommal is hangsúlyozták, milyen rendkívüli fontosságúak azok a megbeszélések, amelyeket 1971 augusztusában Bukarestben folytatott a JKP küldöttsége, élen KENZSI MIYAMOTOVAL, a Japán Kommunista Párt Központi Bizottsága Elnökségének elnökével és az RKP küldöttsége, élen NICOLAE CEAUŞESCU elvtárral, a Román Kommunista Párt főtitkárával, valamint a megbeszélésekről kiadott közös közlemény. A felek kifejezték azt az elhatározásukat, hogy továbbra is munkálkodnak a nemzetközi kommunista mozgalom egységén a közös közleményben leszögezett elvek alapján.

Mindkét fél úgy véli, hogy a japáni látogatás újabb hozzájárulás az RKP és a JKP közötti hagyományos baráti kapcsolatok továbbfejlesztéséhez.

A megbeszélés meleg, elvtársi légkörben folyt le.

Újkeletű kereskedelmi kapcsolatok a Szovjetunió és a nyugat-európai országok között

MOSZKVA. — Nyikolaj Patolicsev, a Szovjetunió külkereskedelmi minisztere országa és a nyugat-európai államok közötti kereskedelmi kapcsolatok fejlődésére utalva a Pravda hasábjain kiadombrította, hogy a szovjet—nyugat-európai árucseré 16 százalékat teszi ki a Szovjetunió külkereskedelmének és 70 százalékát a Szovjetunió és a fejlett kapitalista államok közötti kereskedelem volumenének.

A cikk hangsúlyozza, hogy az utóbbi években újkeletű kereskedelmi kapcsolatok jöttek létre a Szovjetunió és a nyugat-európai országok között, pontosabban rátértek a komplex, kölcsönösen előnyös hosszú lejáratú együttműködésre.

A kapcsolatok kiépítése révén lehetővé vált a szovjet tartalékok és erőforrások ésszerűbb kihasználása és ugyanakkor olyan áruk beszerzése, amelyeket a Szovjetunióban nem gyártanak vagy előállításuk drágább lenne az importnál — mutat rá a cikk. A továbbiakban a lap kiadombrította, hogy a külgazdasági kapcsol-

atok aránylag új formát a Szovjetunió természeti kincseinek hasznosítására megkötött megállapodások, a kölcsönösségi alapon létesített iparvállalatok. Példa erre, hogy a Szovjetunió több országnak földgázt szállít hosszú lejáratú megállapodások alapján, az olasz Montedison csoporttal közösen 7 vegyipari komplexumot építenek, finn cégekkel együtt pedig fémegyműködési komplexumok épülnek.

Román—kubai egyezmény

HAVANNA. — Mihai Fabian, az Agropres tudósítója jelenti:

Szerdán Havannában aláírták a Romániai Újságírószövetség és a Kubai Újságírószövetség (UPEC) 1973—1975. évi együttműködési megállapodását.

Iszmail Fahmy nyilatkozata

Iszmail Fahmy, Egyiptom külügyminisztere a France Presse hírügynökségnek adott külön interjújában teljes melegezéssel nyilatkozott a Közel-Kelettel kapcsolatos genfi békekonferencia első fázisáról. Ugyanakkor kijelentette, hogy a konferencia keretében alakított katonai munkacsoportnak a lehető leghamarabb be kellene fejeznie munkáját, tekintettel a tűzszünet ingatagságára a Szezei-csatorna övezetében.

Az Izraelnek nyújtandó biztonsági garanciákra vonatkozóan, hangsúlyozta, hogy a garanciák főleg a határvonalak egyik és másik oldalán létesítendő demilitarizált övezetekből állnának, s abból, hogy ezekben az övezetekben nemzetközi erőket helyeznének el, és a Biztonsági Tanács garantálná a genfi konferencia keretében javasolt végleges megoldást.

Segély Etiópiának

Románia Szocialista Köztársaság Vöröskereszt Társasága élelmiszerekből és gyógyszerekből álló segélyt küldött az etiópiai Vöröskereszt Szövetségnek a szárazság sújtotta vidékek lakosai részére.



LENGYEL NK: A hírneves Wawel, volt királyi kastély Krakkóban, ma Nemzeti Múzeum.

Legfrissebb híreink

Szerdán megkezdte munkálatait a Testvérvárosok Világszövetségének VIII. kongresszusa. A kongresszuson, amelyen Sedar Leopold Senghor szenegáli elnök elnököl, csaknem ezer küldöttség vesz részt minden kontinensről.

Senghor elnök megnyitó beszédet mondott.

Amint az Új Kína hírügynökség jelenti, Csu En-laj, a Kínai NK Államtanácsának elnöke, más hivatalos személyekkel együtt szerdán baráti megbeszélést folytatott a pekingi látogatáson lévő thaiföldi kereskedelmi misszió tagjaival.

Richard Nixon, az USA elnöke fogadta a Fehér Házban Anatolij Dobrinyint, a Szovjetunió washingtoni nagykövetét. Jelen volt Henry Kissinger, amerikai külügyminiszter, az elnök nemzetbiztonsági tanácsosa. Amint a TASZSZ közli, a felek a szovjet—amerikai kapcsolatokról és egyes nemzetközi kérdésekről tárgyaltak.

Szerda este véget ért Paom Penhben a december 8 óta tartó kormányváltás: bejelentették, hogy Long Boretet kinevezték a lonholista kormány miniszterelnökévé. Amint a hírügynökségek hangsúlyozzák, az új kabinet súlyos gazdasági és társadalmi válsággal áll szemben, amelyet többek között az idel nagyarányú áremelkedés és élelmi nehézségek támasztanak.

Belgiumban évente körülbelül 3200 halálos áldozatot követelnek az országúti autóbalesetek. Megállapították, hogy a balesetek 75 százalékát ittas gépkocsivezetők okozzák.

A Statisztikai Igazgatóság adatai szerint Dániában az elmúlt két évben 25 százalékkal drágultak a fontosabb közszükségleti cikkek, elsősorban az élelmiszer.

Felemelték a vasúti viteldíjat, az autóbuszjegyek és a benzin árát stb.

A Franco Presse és a Reuter szerint letartóztatták Simon Sanchez Montero közismert spanyol ellenzéki személyiséget. Az a vád ellene, hogy a kommunista párt tagja.

Sanchez Monterot, akit jelenleg a madridi Carabanchel börtönben tartanak fogva, 1959-ben azonos vád alapján 20 évi börtönrre ítélték.

A Pueblo című lap szerint Spanyolországban az év folyamán 14—15 százalékkal drágult a megélhetés. Hivatalos körökben aggodalommal figyelik a munkanélküliség növekedését.

Habib Burgiba tunéziai elnök zárt hivatalos látogatása után közleményt adott ki, amely szerint a két ország megállapodott a politikai, gazdasági, pénzügyi, kulturális és műszaki, valamint a szállítási és távközlési kooperáció bővítésében.

A közlemény rámutat, hogy a felek támogatják az afrikai kontinens felszabadítási mozgalmait, és lépéseket tesznek az afrikai és az arab államok közötti kapcsolatok erősítéséért.

A tunéziai államfő körútját folytatva Abidzsánba, Elefántcsontpart fővárosába érkezett, s megbeszélést folytatott Felix Houphouët-Boigny elnökkel.

December 27-én Vientiane-ban megtartotta hatodik ülését a laoszi béke helyreállítására és a nemzeti megbékélés megvalósítására vonatkozó megállapodás valóra váltásával foglalkozó központi vegyesbizottság. A két fél képviselői ismét Vientiane és Luangprabang semlegessé nyilvánításáról tárgyaltak.

Az egyiptomi kormány Abdel Kador Hattom miniszterelnök-helyettes jelentése a-

lapján megvitatta a politikai helyzetet. Egyben miniszteri bizottságot alakítottak az egyiptomi—afrikai kooperáció kérdéseinek tanulmányozására.

Az amerikai kormány tervet dolgozott ki a benzinfogyasztás ésszerűsítésére, amelyet akkor fognak alkalmazni, ha az üzemanyagválság csökkentésére hozott érvényben lévő intézkedések elégtelennek bizonyulnak. William Simon, az amerikai Energiatudományi Szövetségi Hivatal vezetője szerint a program alkalmazására valószínűleg március 1-től kerül sor.

Francis Pym, az észak-írországi kérdésekkel foglalkozó brit államtitkár közölte, hogy Észak-Írország és az Ír Köztársaság igazságügyi rendszerének összehangolására angol—ír bizottságot alakítottak.

Az Iran Air légitársaság csütörtökön hivatalos közleményben jelentette be, hogy a külföldi gépek számára kétszeresére emeli az üzemanyag árát. A dokumentum szerint mennyiségi korlátozást nem vezetnek be.

A közlemény arról is tájékoztat, hogy december 26-tól kétszeresére emelték a hajóknak szükséges folyékony üzemanyag árát is.